

Certificering van energieadviseurs binnen de Federatie van Energie Consultants FedEC

Datum : 15 november 2013
Betreft : certificering van energieadviseurs binnen FedEC
Door : Karin de Ferrante/Commissieleden OTC/bestuur FedEC

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Het FedEC-certificaat van erkenning.....	2
3	Borging van de onafhankelijkheid	3
3.1	Onafhankelijkheid van de adviseur	3
3.2	Onafhankelijkheid van de werkgever	3
4	Toetsing op vakbekwaamheid.....	3
5	Onderhoud en handhaving van de erkenning.....	4
6	De erkenningsregeling.....	5
7	Procedure	5
8	De Raadkamer	5
9	Kosten.....	6
10	Draagvlak en Klankbordgroep	6
11	Planning.....	6
	Bijlage 1: Procedure (schematisch)	7
	Bijlage 2: Toetsing (schematisch)	8
	Bijlage 3: Continuering (schematisch)	9
	Bijlage 4 : Richtlijn energie-efficiency	10
	Bijlage 5: Overige ontwikkelingen	12
1	Commissioning en DBCA	12
2	EPBD	12
3	ISO 50001	12
	Bijlage 6: Meerjarenafspraken, WMB, Activiteitenbesluit en Motie van Veldhoven	13
	Bijlage 7: Bouwplantoetsingen aan het Bouwbesluit en Toezicht op de Bouw.....	14
	Bijlage 8: Eisen voor energie-audits	15
	Bijlage 9: Toetsing kennis en niveau van de te erkennen adviseur.....	16
	Bijlage 10 Onafhankelijkheidsverklaring	18

1 Inleiding

Dit document beschrijft de systematiek van erkenning¹ van energieadviseurs die is opgezet door de commissie OTC van FedEC, . Het heeft tot doel deze regeling openbaar te maken. Het FedEC-Certificaat van Erkenningsregeling is opgezet vanuit de overtuiging van de FedEC dat er behoefte bestaat aan een duidelijk kwaliteitscriterium voor energieadviseurs, gegeven de toenemende aandacht voor energievraagstukken en de vele partijen die op de energiemarkt actief zijn. Dit document beschrijft het Certificaat van Erkenning, de vereisten waaraan te erkennen kandidaten moeten voldoen, de procedures voor aanvraag van erkenning en de beroepsprocedures.

2 Het FedEC-certificaat van erkenning

Het FedEC-certificaat van erkenning is een door FedEC verstrekt maatschappelijk erkend certificaat waarmee FedEC aan- geeft dat de houder voldoet aan voorwaarden met betrekking tot zijn beroepsuitoefening, vakbekwaamheid en onafhankelijkheid. Het certificaat van erkenning heeft betrekking op energieadvieswerk van de adviseur ten behoeve van derden. Met het FedEC-certificaat van erkenning toont de adviseur aan dat hij vakbekwaamheid en onafhankelijk is, wat hem in staat stelt goede uitvoering te geven aan adviesopdrachten in de aangegeven categorie. De adviesopdrachten hebben minimaal betrekking op de technische installatie en het energiegebruik..

Het certificaat van erkenning is uitgegeven voor een specifiek werkgebied en onlosmakelijk verbonden met het specialisme van de houder. Vooral nog zijn er de categorieën:

- gebouwde omgeving (GO)
- industrie en productie en complexe gebouwde omgeving (IP)
- energiemangement (EM)
- energy contracting, inkoop van energie (EC)
- energieprestatieadviesing (EPA)

GO staat voor eenvoudige gebouwde omgeving zoals kantoren, scholen en verzorgingstehuizen.

IP staat voor industrie- en processen maar ook complexe gebouwde omgeving. Onder complexe gebouwde omgeving wordt verstaan gebouwen met laboratoria, cleanrooms ed.

Voor elk onderdeel zijn of worden criteria opgesteld. Vooral nog zijn deze alleen beschikbaar voor GO en IP. Bovendien kunnen EPA-U adviseurs die gecertificeerd zijn volgens BRL 9500 gecertificeerd worden door FedEC (mits lid uiteraard), specifiek voor het onderdeel energielabels van gebouwen (EPA).

Het FedEC-certificaat van erkenning is gebaseerd op twee onderdelen: (1) onafhankelijkheid en (2) vakbekwaamheid. Het certificaat is exclusief bestemd voor leden van FedEC en is persoonsgebonden.

---

¹ In dit document wordt soms het woord certificering gebruikt, het is in feite een erkenningsregeling.

3 Borging van de onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid kan op verschillende manieren worden gedefinieerd en getoetst. De belangrijkste aspecten hierbij worden hieronder weergegeven.

3.1 Onafhankelijkheid van de adviseur

In het huishoudelijk reglement van FedEC wordt als eis voor onafhankelijkheid gesteld dat de omzet voor derden de belangrijkste bron van inkomsten moet zijn. Er wordt van uitgegaan dat de adviseur onafhankelijkheid betracht doordat hij zichzelf uitsluit van de verdiensten door uitvoering van door hemzelf geadviseerde maatregelen, uitgezonderd eventueel vervolgonderzoek, bijvoorbeeld nadere inventarisaties van energiestromen. Richtlijn daarbij is de FedEC-gedragscode.

Onafhankelijkheid kan ook worden gedefinieerd als de gedragswijze waarbij de adviseur zijn advies niet laat beïnvloeden door nevenbelangen, zoals winst uit verkoop van toe te passen apparatuur, energie of software. Om iedere schijn van belangenverstrengeling te voorkomen moet de adviseur verklaren geen handelsactiviteiten te hebben in producten en diensten die deel van het advies uitmaken, en geen betalingen van leveranciers te accepteren voor toepassing van hun producten of diensten. Bij gebleken onafhankelijkheid aan de hand van een checklist wordt een eigenverklaring van onafhankelijkheid getekend en bij het dossier gevoegd.

Bij wijzigingen in de situatie waaronder de adviseur opereert dient deze FedEC te informeren waarna opnieuw een onafhankelijkheidsverklaring dient te worden ingediend om het certificaat van erkenning te kunnen behouden.

In de bijlage 7 is de onafhankelijkheidsverklaring opgenomen.

3.2 Onafhankelijkheid van de werkgever

In andere Europese landen is inmiddels ervaring opgedaan met deze erkenning en is vastgesteld dat ook de werkgever van de erkende adviseur getoetst zou moeten worden op onafhankelijkheid. Indien de werkgever als onafhankelijk wordt aangemerkt, zijn de werknemers van dit bedrijf automatisch ook onafhankelijk. De werkgever medeondertekent de eigenverklaring onafhankelijkheid wanneer er sprake is van een loondienstverband.

4 Toetsing op vakbekwaamheid

Voor de categorieën GO (Gebouwde omgeving), IP (Industrie en Productie en complexe gebouwde omgeving), EM (Energiemanagement) en EI (Inkoop van energie) hebben erkende adviseurs de vereiste kennis en vaardigheden die van vergelijkbaar niveau zijn van die van de register energieadviseur (rea). Hij komt in aanmerking indien hij:

- a. in het bezit is van het diploma van de Examenopleiding Energieconsulent van de Stichting PHOE, of
- b. in het bezit is van het diploma van de TopTech-opleiding van de TU Delft, of
- c. hij hiertoe een aanvraag doet bij FedEC. Beoordeling van deze route heeft FedEC uitbesteed aan de stichting PHOE of

- d. zijn kennisniveau en ervaring met de onder a. en b. bedoelde diploma's gelijkgesteld kunnen worden. Deze route wordt getoetst door een nieuwe commissie: de Raadkamer. De Raadkamer adviseert het bestuur inzake erkenning.

Door mogelijkheid (c) en (d) staat de erkenningsprocedure open voor alle FedEC-leden die daarvoor in aanmerking komen. In de aanloop naar volledigheid is dit voorlopig eerst mogelijk voor GO (gebouwde omgeving) en IP (Industrie en Productie en complexe gebouwen) en EPA U (alleen labeling van gebouwen).

Voor de categorie EPA komt de vereiste kennis overeen met het niveau van de gediplomeerde opnemers en adviseurs zoals bedoeld in de BRL 9500. Het hiervoor vereiste diploma kan worden verkregen door het met goed gevolg afleggen van het CITO-examen Energieprestatiecertificaat U. FedEC erkent het kennisniveau van gecertificeerde EPA-U adviseurs volgens de BRL 9500 waar het gaat om het maken van energielabels voor gebouwen. Dit certificaat kent nadrukkelijk geen GO toevoeging, daarvoor is een hoger kennisniveau noodzakelijk en kan als tweede onderdeel worden aangevraagd door het FedEC-lid.

5 Onderhoud en handhaving van de erkenning

Het FedEC-certificaat van erkenning is alleen een blijvende waarborg in de markt als de erkende adviseur bereid is periodiek zijn onafhankelijkheid te laten checken en zijn vakbekwaamheid te onderhouden, zodat hij aan de eisen blijft voldoen.

De erkende adviseur moet actief deelnemen aan kennisuitwisseling om zichzelf en de vereniging op niveau te houden. Hiertoe moet per kalenderjaar een minimum aantal activiteiten worden uitgevoerd zoals hieronder beschreven.

Jaarlijks moet de certificaathouder aantonen in een kalenderjaar ten minste 3 activiteiten, met minimaal één uit blok 1 en blok 2, te hebben gedaan aan bijscholing of aan het delen van kennis zoals:

Blok 1

- a. Het geven van een voordracht op een Themabijeenkomst, Energiecafé of symposium
- b. Een Themabijeenkomst of training geven of volgen
- c. Het organiseren van een FedEC-Energiecafé, inclusief het geven van een voordracht op het vakgebied

Blok 2

- d. Het publiceren van een artikel in een vaktijdschrift
- e. Het bezoeken van of deelnemen aan een vakbeurs op energiegebied
- f. Het begeleiden van stagiairs of afstudeerders

Indien uit de administratie van FedEC blijkt dat iemand minder dan 3 activiteiten van FedEC heeft bijgewoond vindt een uitvraag plaats naar aanvullende activiteiten van de erkende adviseur. Wanneer de erkende adviseur niet binnen een maand na het ontvangen van de vraag kan aantonen voldoende van de bovengenoemde activiteiten op zijn of haar vakgebied te hebben verricht wordt

het bestuur van FedEC hierover ingelicht. Bij een onvoldoende argumentatie, dit ter beoordeling aan het bestuur, stuurt het bestuur een brief aan de erkende adviseur dat het certificaat van erkenning wordt ingetrokken.

Het bestuur kan het certificaat van erkenning ook afnemen zodra blijkt dat de adviseur niet (meer) aan de criteria voldoet. De erkende adviseur kan hiertegen in beroep gaan bij de Raadkamer die een zwaarwegend advies geeft aan het bestuur. Lopende het beroep blijft het certificaat van erkenning gehandhaafd. Het bestuur heeft uiteindelijke beslissingsbevoegdheid en kan daarin gecorrigeerd worden door de Algemene Ledenvergadering van FedEC.

6 De erkenningsregeling

De erkenningsregeling richt zich op kwaliteitsverbetering en is bedoeld voor de aangesloten leden. FedEC formuleert de eisen voor de erkenning zelf. Voor potentiële opdrachtgevers een veilig idee, want ze krijgen met deze regeling een aantal garanties bovenop de gangbare. Voor advies- en ingenieursbureaus biedt deze regeling een krachtig marketinginstrument. De erkenningsregeling voorkomt de beeldvorming van 'eigen vlees keuren'. De externe auditor bewaakt of de intern gemaakte afspraken worden nageleefd. Hij doet dat door referenties op te vragen en deze na te trekken. Een externe auditor kijkt dan over de schouder van FedEC mee of de gemaakte interne afspraken ten aanzien van erkenning worden nageleefd. Bovendien controleert de externe auditor of er iets gewijzigd is aan de onafhankelijkheidspositie die in aanvang door FedEC is goedgekeurd. De erkenningsregeling waarborgt dat FedEC de afspraken over erkenning van leden naleeft.

7 Procedure

De procedure voor het verlenen van het FedEC-certificaat van erkenning wordt weergegeven in het schema van bijlage 1.

8 De Raadkamer

De toetsing wordt namens het bestuur uitgevoerd door een speciale toetsingsinstantie, de Raadkamer. De Raadkamer bestaat uit vertegenwoordigers van diverse marktpartijen en is in oprichting. Het kennisniveau wordt getoetst op basis van de eindtermen van de Examenopleiding Energieconsulent respectievelijk van de CITO-toetsen Energieprestatiecertificaat U. De toetsingscriteria worden schematisch weergegeven in het schema in bijlage 2. De Raadkamer bestaat uit ten minste 3 leden en jaarlijks treedt er ten minste een af en ten minste een nieuwe toe. Er zijn twee reguliere zittingen per jaar, uitzonderingen daargelaten. Bij klachten of bezwaren wordt een lid van de Raadkamer gevraagd als bemiddelaar op te treden. De Raadkamer geeft een zwaarwegend advies aan het bestuur van FedEC ter erkenning van de kandidaat. De Raadkamer wordt samengesteld op uitnodiging van het bestuur van FedEC.

De Raadkamer heeft tot taak de dossiers te toetsen op basis waarvan de auditor adviseert een kandidaat te erkennen alsmede zich te buigen over klachten uit de markt en over beroepszaken van adviseurs die in het voortraject afgewezen zijn of waarvan het certificaat van erkenning ontnomen

dreigt te worden. Daarnaast brengt de Raadkamer gevraagd of ongevraagd advies uit over (wijzigingen op) de procedures.

Toetsing van kennis zal bestaan uit vergelijking met een lijst van opleidingen waarin de dekking van kennisitems staat aangegeven. Deze lijst wordt samengesteld door de Commissie OTC (Opleiding, Training en Certificering) van FedEC en voorgelegd aan het bestuur van FedEC ter goedkeuring. De lijst zal groeien naarmate zich meer kandidaten hebben aangemeld.

9 Kosten

Met het erkennen van adviseurs zijn kosten gemoeid. Aan de adviseur zal een bijdrage in de kosten van EUR 800 voor het eerste jaar en EUR 150 voor elk volgende jaar (excl BTW) gevraagd worden. Dit bedrag wordt aangewend voor de administratieve kosten, de toetsing door een externe auditor en de onkosten van leden van de Raadkamer, voor het oprichten en in stand houden van de erkenningsregeling en voor het bijhouden van het puntensysteem en de lijst van erkende adviseurs. Op deze wijze kan er een betrouwbaar, actueel en deugdelijk bestand van erkende adviseurs ontstaan.

10 Draagvlak en Klankbordgroep

FedEC heeft personen uit de overheid, het onderwijs en marktpartijen uitgenodigd zitting te nemen in een klankbordgroep. De leden van de klankbordgroep fungeren als meelezer gedurende de totstandkoming van de regeling. Hiermee wil FedEC waarborgen dat de FedEC-erkenning draagvlak heeft en voldoet aan de wensen van de markt. De volgende personen hebben toegezegd om zitting te nemen. Aan de Klankbordgroep wordt regelmatig terugkoppeling en actualisering aangeboden.

Patrick Teunissen – Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Allard Kastelein – stichting PHOE/TU Eindhoven

Ton Munnich - AgentschapNL

Martin Kloet – MKB Nederland

11 Planning

Voor de gehele implementatie van de regeling wordt de volgende planning voorgesteld.

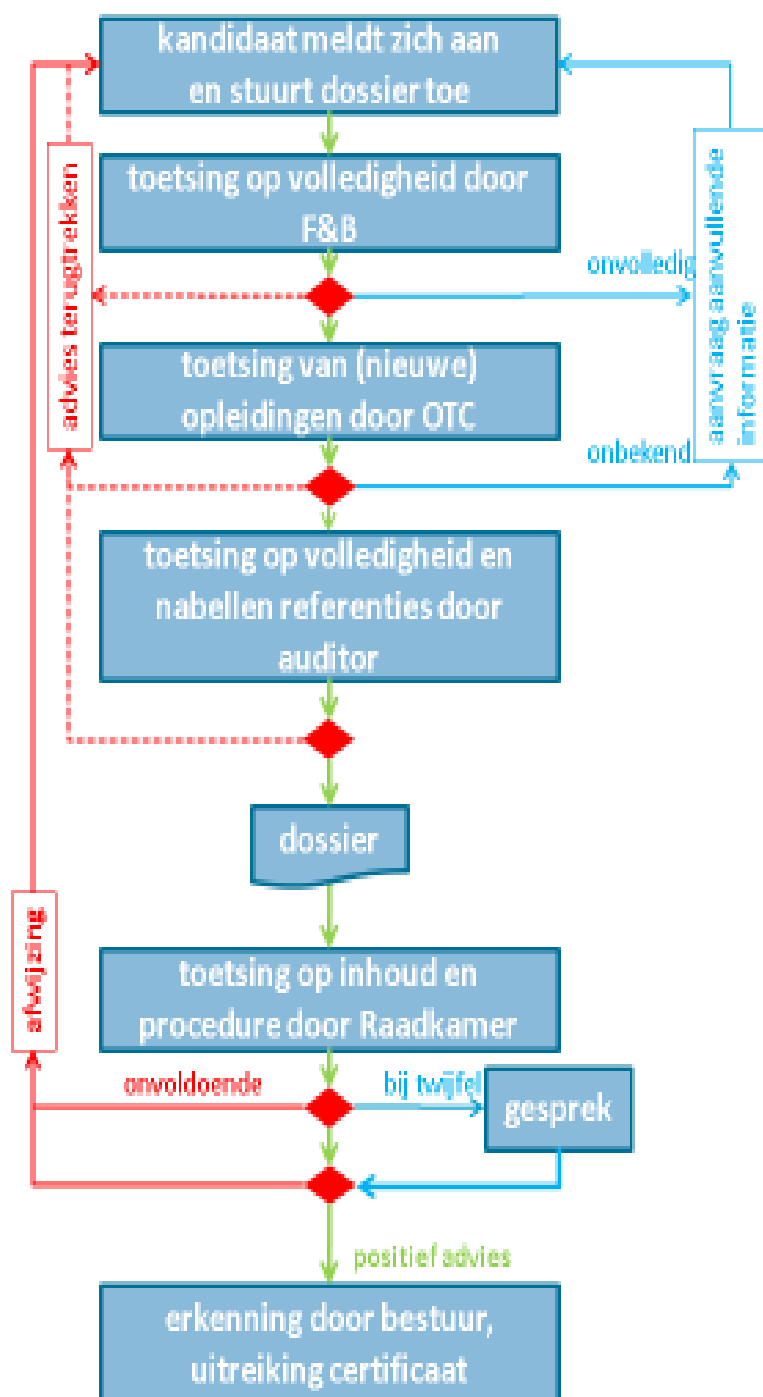
September - pilot eerste certificaat, uitreiking op energiebeurs

Oktober – evaluatie en vaststelling regeling

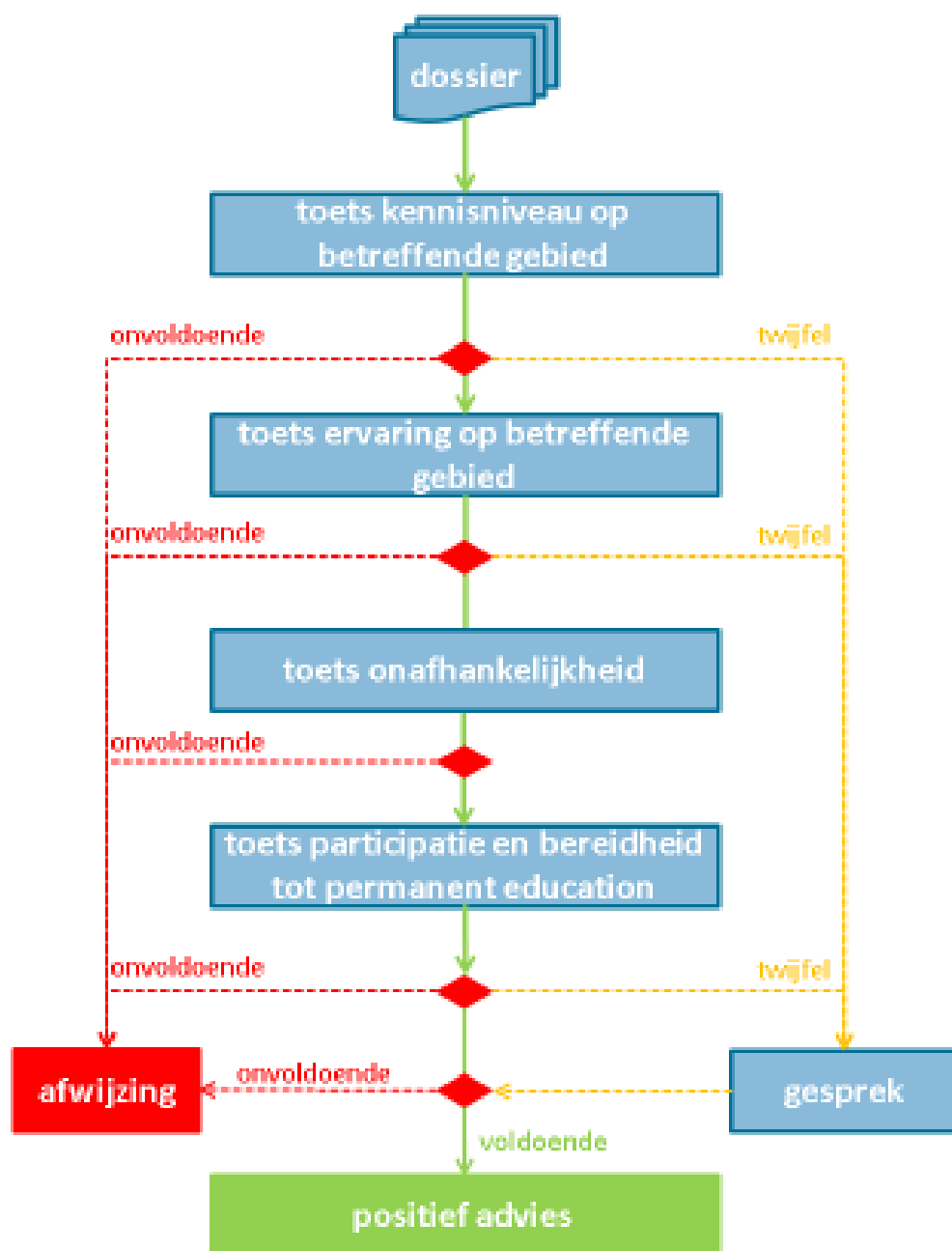
November – aanmelding eerste groep kandidaten

December - oprichting Raadkamer, eerste toetsing

Bijlage 1: Procedure (schematisch)

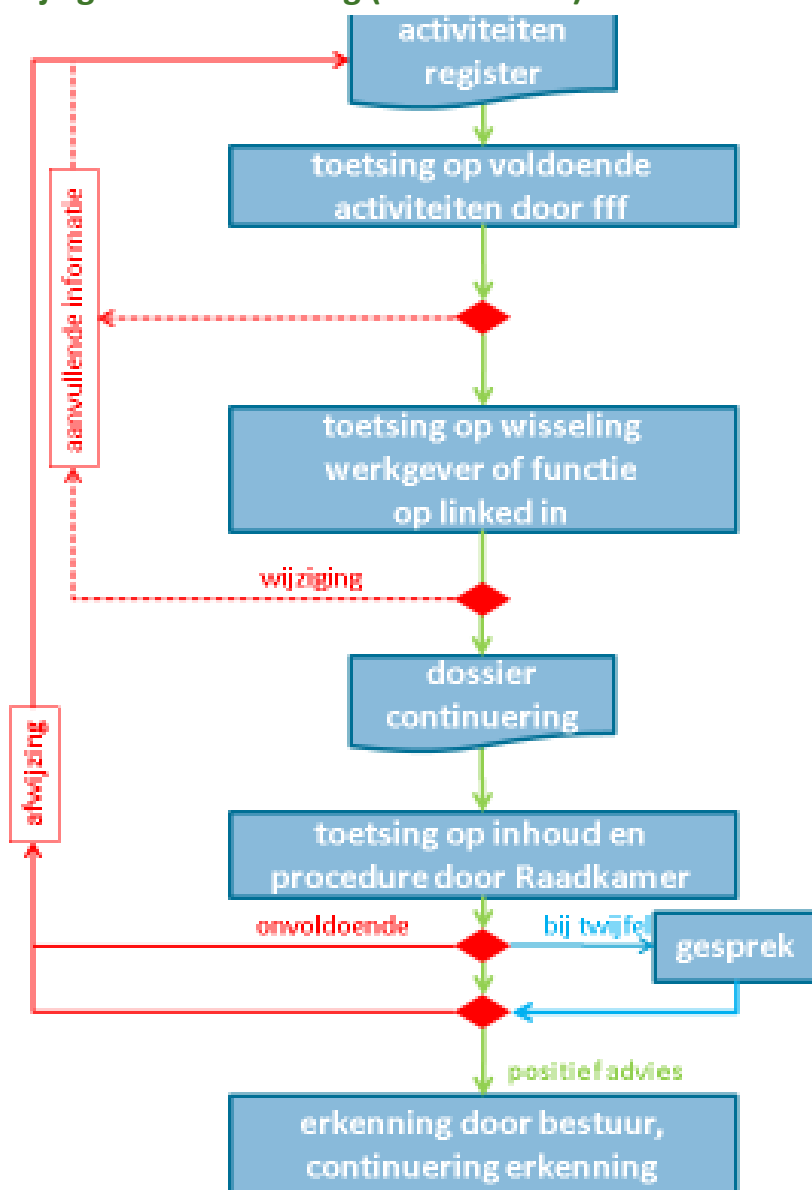

Bijlage 2: Toetsing (schematisch)

Bijlage 3: Continuering (schematisch)

Bijlage 4 : Richtlijn energie-efficiency

De Europese Commissie benadrukt een stimulering van de energie-efficiency in het Energie-efficiencyplan 2011 teneinde de doelstelling voor 2020 te behalen. Hierin is expliciet opgenomen dat energiebesparing gestimuleerd zal worden door het treffen van maatregelen voor de invoering van energieaudits en energiemanagementsystemen.

De Europese richtlijn (RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende energie-efficiëntie en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG) schrijft voor dat lidstaten toe moeten werken naar een situatie waarin energieadviseurs gecertificeerd zijn. Citaat over dit onderwerp uit de genoemde richtlijn is:

Artikel 8:

1. *De lidstaten bevorderen de toegang van alle eindafnemers tot hoogwaardige energie-audits die kosteneffectief zijn en:*
  - a) *onafhankelijk worden uitgevoerd door op grond van kwalificatiecriteria gekwalificeerde en/of geaccrediteerde deskundigen, of*
  - b) *worden geïmplementeerd en gecontroleerd door onafhankelijke instanties op grond van de nationale wetgeving.*

De in de eerste alinea bedoelde energie-audits mogen worden uitgevoerd door interne deskundigen en energie-auditors mits de betrokken lidstaat daarvoor een regeling heeft ingesteld om de kwaliteit te verzekeren en te controleren, eventueel in combinatie met een jaarlijkse willekeurige selectie van ten minste een statistisch relevant percentage van alle energie-audits die zij uitvoeren.

Met het oog op een hoge kwaliteit van de energieaudits en de energiebeheersystemen stellen de lidstaten op basis van bij- lage VI transparante, niet-discriminerende minimumcriteria voor energie-audits op.

Energie-audits bevatten geen clauses op grond waarvan de bevindingen van de audit niet mogen worden doorgegeven aan een gekwalificeerde/geaccrediteerde aanbieder van energiediensten, op voorwaarde dat de consument zich daar niet tegen verzet.

2. *De lidstaten ontwikkelen programma's om kmo's (kleine en middelgrote ondernemingen, < 250 werknemers en <40 mln euro omzet, red.) aan te zetten energie-audits te laten uitvoeren en de aanbevelingen van die audits te implementeren.*

De lidstaten kunnen, op basis van transparante, niet-discriminerende criteria en met inachtneming van het Unierecht inzake staatssteun, steunregelingen invoeren voor kmo's — ook als zij vrijwillige overeenkomsten hebben gesloten — om de kosten van een energie-audit en van de implementatie van de meest kosteneffectieve aanbevelingen van de energie-audits te kunnen dekken, indien de voorgestelde maatregelen worden uitgevoerd.

De lidstaten wijzen de kmo's, onder andere via hun respectieve bemiddelingsorganisaties, er met concrete voorbeelden op hoe energiebeheersystemen hun onderneming kunnen helpen. De Commissie verleent de lidstaten bijstand door de uitwisseling van de beste praktijken op dit gebied te ondersteunen.

3. *De lidstaten stellen tevens programma's op om via geschikte adviesdiensten de huishoudens meer besef bij te brengen van de voordelen van die audits.*

De lidstaten stimuleren opleidingsprogramma's voor de kwalificatie van energie-auditors om te bevorderen dat voldoende experts beschikbaar zijn.

4. *De lidstaten zorgen ervoor dat ondernemingen die geen kmo's zijn, een energie-audit ondergaan die op een onafhankelijke en kostenefficiënte manier, door gekwalificeerde en/of geaccrediteerde deskundigen of onder supervisie van onafhankelijke instanties op grond van de nationale wetgeving, uiterlijk op 5 december 2015 en ten minste om de vier jaar na de voorgaande energie-audit wordt uitgevoerd.*
5. *Energie-audits worden geacht te voldoen aan de voorschriften van lid 4 wanneer zij onafhankelijk worden uitgevoerd aan de hand van minimumcriteria die gebaseerd zijn op bijlage VI en worden toegepast in het kader van vrijwillige overeenkomsten tussen organisaties van belanghebbenden en een orgaan aangeduid en gecontroleerd door de betrokken lidstaat, door andere organen waaraan de bevoegde instanties de desbetreffende bevoegdheid hebben gedelegeerd, of door de Commissie.*

De toegang van marktdeelnemers die energiediensten leveren berust op transparante, niet-discriminerende criteria.

6. *Ondernemingen die geen kmo's zijn en die een energie- of een milieubeheersysteem toepassen dat door een onafhankelijk orgaan volgens de Europese of internationale normen is gecertificeerd, zijn vrijgesteld van de voorschriften van lid 4, mits de lidstaten ervoor zorgen dat het beheersysteem een energie-audit omvat die berust op de minimumcriteria welke voldoen aan bijlage VI.*
7. *Energie-audits kunnen op zichzelf staan of deel uitmaken van een uitgebreidere milieu-audit. De lidstaten kunnen eisen dat beoordeling van de technische en economische haalbaarheid van de aansluiting op een bestaande of geplande stadsverwarmings- en -koelingsnetwerk deel uitmaakt van de energie-audit.*

Onverminderd het Unierecht inzake staatssteun kunnen de lidstaten prikkels en steunregelingen hanteren voor de uitvoering van aanbevelingen die voortvloeien uit energie-audits en vergelijkbare maatregelen.

In Nederland is inmiddels een commissie opgericht die zich buigt over deze Europese Richtlijn. De Commissie OTC van FedEC heeft contact gehad met de commissie die zich bezighoudt met de nieuwe Europese richtlijn (EED). Namens Agentschap NL zit Ton Munnich in deze commissie. Deze EED wordt belangrijk. De richtlijn krijgt mogelijk een directe relatie met de MeerJarenAfspraken (MJA's), maar ook in het kader van wetgeving (o.a. activiteitenbesluit) wordt dit belangrijk. Ministeries zijn op dit moment een en ander aan het uitzoeken middels de genoemde commissie. Deze commissie is daarbij onder andere op zoek naar een instantie die invulling geeft aan kwalificatiecriteria van gekwalificeerde en/of geaccrediteerde deskundigen of controlerende onafhankelijke instanties op grond van de nationale wetgeving. Dit kan in de vorm van certificering van de onafhankelijke adviseurs. Hierbij zijn de volgende aspecten van belang:

1. Onafhankelijke adviseurs
2. Adviesvaardigheden
3. Inhoudelijke kennis
4. Borging van de certificering.

Bijlage 5: Overige ontwikkelingen

1 Commissioning² en DBCA

In BREEAM worden extra punten toegekend als op het gehele traject van ontwerp, realisatie en beheer het proces van commissioning is toegepast. In de Verenigde Staten worden op bestaande gebouwen audits uitgevoerd die erg veel lijken op onze energieaudits. Commissioners worden hiertoe opgeleid en dienen zich hiervoor te certificeren. Voor het promoten van commissioning is het platform 'Dutch Building Commissioning Association' opgericht (DBCA). Certificering van commissioners voor nieuwe en bestaande gebouwen zal op termijn ook in Nederland gebeuren. FedEC neemt deel aan het platform en zal samen met bijvoorbeeld NVDO (onderhoud), de bouwphysicavereniging en de vereniging voor gebouwautomatiseerders} procedures en opleidingen ontwikkelen voor een efficiënte doorlichting van bestaande gebouwen en gezamenlijk certificeringeisen ontwikkelen.

2 EPBD

Voor de energieprestatieadviesing geldt het volgende. Alleen gediplomeerde opnemers en adviseurs mogen energielabels opstellen. Zij moeten een opleiding volgen en een examen afleggen. Opnemers mogen nooit energielabels afmelden, maar alleen opnemen. Tijdens de opleiding komt de gebouwopname voor een energielabel aan bod. Verstreckt een bedrijf energielabels of maatwerkadviezen? Dan heeft dit bedrijf, afhankelijk van het werkterrein, een van de volgende BRL-certificaten nodig:

- 9500-01 Energieprestatiecertificaat Woningen, NL-EPBD
- 9500-02 Maatwerkadvies Woningen, KOMO (vrijwillig)
- 9500-02 Energieprestatiecertificaat Utiliteitsgebouwen, NL-EPBD
- 9500-04 Maatwerkadvies Utiliteitsgebouwen, KOMO (vrijwillig)

Gecertificeerde bedrijven dienen wel volgens de aangepaste opnamesystematiek te werken.

3 ISO 50001

De norm ISO 50001 voor energiemangementstandaard voorziet in een methode om energie-efficiëntie te integreren in managementsystemen voor continue verbetering in de industriële of zakelijke markt. Deze norm is een internationale richtlijn voor energiemangementssystemen bij organisaties. Het doel van de ISO 50001 norm is organisaties te helpen systemen en processen in te richten die nodig zijn om energieprestaties te verbeteren, met inbegrip van energie-efficiency, -gebruik en -verbruik. De druk om de CO₂ footprint te bepalen wordt groter. Vooral ter onderscheiding in gunningsprocedures komt de ISO 50001 naar voren.

---

² *Commissioning* is een gefaseerd proces gericht op de kwaliteitsbeheersing en prestatieborging van installaties en van toepassing voor zowel de nieuwbouw als de bestaande bouw. Het proces begint bij de start van een project met het schrijven van een plan, waarin de organisatie en uitvoering van de kwaliteitsborging in alle fasen van het bouwproject staat beschreven. In de beheerfase is het proces gericht op het in stand houden van de goede werking en het verifiëren van geleverde prestaties.

Bijlage 6: Meerjarenafspraken, WMB, Activiteitenbesluit en Motie van Veldhoven

Voor het MKB is de onderligger het Activiteitenbesluit, waarin wettelijke verplichtingen met betrekking tot energiebesparing zijn genoemd. De *carbon footprint* is een vrijwillig instrument dat gebruikt wordt in gunningsprocedures.

Voor de grotere industriële bedrijven zijn naast de wettelijke afspraken overeenkomsten afgesloten tussen de overheid en bedrijven over effectiever en efficiënter inzetten van energie. Vanaf 1992 heeft de overheid in het kader van het energiebesparingsbeleid met een groot aantal sectoren een meerjarenafspraak gemaakt over de verbetering van de energie-efficiency. Er zijn twee verschillende meerjarenafspraken energie-efficiency.

- Meerjarenafspraak energie-efficiency 2001-2020
- Meerjarenafspraak energie-efficiency ETS-ondernemingen

Momenteel worden de Wet Milieubeheer en het Activiteitenbesluit aangepast aan nieuwe nationale en Europese wetgeving. Tot de voorgestelde aanpassingen hoort, dat energiebesparingsrapporten worden opgesteld volgens E16 en door gecertificeerde adviseurs. zoals ook in EED wordt verlangd.

De motie van het lid Van Veldhoven over een maatregelenlijst in de WMB werd op 22 november 2012 ingediend en op 27 november 2012 aangenomen is ook van belang als achtergrondinformatie voor certificering van adviseurs:

,
overwegende dat energieverbruik in de gebouwde omgeving en de industrie gepaard gaat met forse CO₂-uitstoot;
constaterende dat recent onderzoek uitwijst dat de CO₂-intensiteit van de Nederlandse economie moet dalen om te voldoen aan de doelen in het regeerakkoord;
overwegende dat recent onderzoek uitwijst dat effectieve handhaving van de bestaande regels, zoals de Wet milieubeheer (WMB) hieraan een belangrijke bijdrage kan leveren, maar dat nog niet doet;
verzoekt de regering, de relevante eisen uit de WMB snel te actualiseren en te voorzien van concrete maatregelenlijsten, zodat medeoverheden effectieve handhavinginstrumenten in handen hebben, en met hen toe te zien op een actieve handhaving.

Bijlage 7: Bouwplantoetsingen aan het Bouwbesluit en Toezicht op de Bouw

De Rijksoverheid wil bouwregels verder verminderen en vereenvoudigen. Daarnaast wil de overheid dat marktpartijen zoals opdrachtgevers, ontwikkelaars en architecten verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de bouw.

Het tot de Actieagenda Bouw behorende Actieteam 'Private kwaliteitsborging' heeft een routekaart ontwikkeld waarmee invulling wordt gegeven aan de uitgangspunten van het ministerie van BZK: een robuust stelsel waarin het eindresultaat voldoet aan het Bouwbesluit.

De BRL 5019 "Bouwplantoetsingen aan het Bouwbesluit" en BRL 5006 "Toezicht op de Bouw" gaan hier een prominente rol in spelen. De BRL 5019 is, snel gezegd, de papieren toetsing of het plan voldoet aan het Bouwbesluit. Toetsing vindt plaats ten behoeve van de vergunningverlening en voor de controle op de gestelde voorschriften in de vergunning.

De BRL 5006 is voor het Toezicht op de Bouw. Controle van de eisen vanuit de gunning en vergunningsstukken worden gecontroleerd tijdens de uitvoering. Bij oplevering heeft de opdrachtgever een rapport waarin de toezichthouder aangeeft dat de werkzaamheden van de aannemer voldoen aan de gestelde eisen van de vergunning en de gunning. Daarmee heeft de opdrachtgever een document in handen waarmee aan de gemeente, bevoegd gezag, is aangetoond dat voldaan is aan de vergunning. hiermee kan de gemeente, bevoegd gezag overgaan tot het in gebruik laten nemen van het object.

Bij zowel de BRL 5019 als de BRL 5006 zijn de werkzaamheden onderverdeeld in verschillende vakgebieden. Voor FedEC leden gaat de belangstelling het meeste uit naar de scopes D "Bouwfysica" en E "Installaties". Verder zijn er scopes voor A "Algemene Bouwkunde", B "Constructief" en C "Brandveiligheid". Het geheel wordt gecoördineerd scope G "Coördinator".

Bijlage 8: Eisen voor energie-audits

De energieaudit is een belangrijke eerste stap voor een organisatie, ongeacht de grootte of de aard, om haar energie-efficiency te verbeteren. Uitvoering van een energie-audit kan een per organisatie verschillende benadering met zich meebrengen. In deze verscheidenheid definieert de Europese standaard prEN 16247 de onderdelen van een goede energieaudit. De norm is geschikt voor commerciële en industriële organisaties, en voor organisaties in de gebouwde omgeving en de publieke sector. Zij geldt niet voor individuele woningen.

De NEN EN 16247 bestaat uit vier hoofdonderdelen. De NEN EN 16247-1 gaat over algemene eisen te stellen aan Energie-audits, deel 2 over energieaudits voor gebouwen, deel 3 over energieaudits bij processen en deel 4 over energieaudits bij transport. De norm is samengesteld door het Technical Committee CEN/CLC/JWG 1 'Energy audits', waarvan BSI het secretariaat voert.

Bijlage 9: Toetsing kennis en niveau van de te erkennen adviseur

Toetsing kennis en niveau van de te erkennen adviseur die geen rea-erkenning heeft.

	paraaf	Bewijs stuk	score	Aanwe- zig
1. De kandidaat heeft door studie of nascholing aantoonbaar minimaal 80% van de kennis items eigen gemaakt op het gebied van algemene adviesvaardigheden (zie spreadsheet)				
2. De kandidaat heeft door studie of nascholing aantoonbaar minimaal 80% van de kennis items eigen gemaakt op het gebied van industrie en complexe gebouwen (zie spreadsheet)				
3. De kandidaat heeft door studie of nascholing aantoonbaar minimaal 80% van de kennis items eigen gemaakt op het gebied van gebouwen (zie spreadsheet)				
5. De kandidaat heeft minimaal 4 jaar ervaring als adviseur, waarvan minimaal 2 jaar als leider/manager van projecten.				
6. De kandidaat heeft zelfstandig of als projectleider/-manager minimaal 10 opdrachten uitgevoerd in de richting waarvoor erkenning wordt aangevraagd.				
7. De kandidaat heeft minimaal 5 artikelen of lezingen op zijn naam staan over uiteenlopende onderwerpen op energiegebied.				
8. De kandidaat kan minimaal 3 voorbeelden aangeven waarin sprake is van een advies waarbij: <ul style="list-style-type: none"> - een originele oplossing voor een energieprobleem is gegeven of - rekening is gehouden met sociale aspecten of 				

<ul style="list-style-type: none"> - rekening gehouden is met ecologische aspecten (buiten energie) 				
<p>9. De kandidaat kan minimaal 3 voorbeelden noemen waarbij hij/zij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zelfstandig een opdracht heeft verworven of - een initiatief heeft genomen tot de oprichting van een organisatie of - een bestuursfunctie vervult 				
<p>10. De kandidaat onderschrijft:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de doelstellingen van FedEC en - de gedragscode van FedEC 				
<p>11. De kandidaat zegt toe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bekend te zijn met de vereisten ten aanzien van het behoud van het certificaat - zich in te spannen het certificaat te behouden. 				
<p>12. De kandidaat dient minimaal 3 ingevulde en getekende referentie formulieren te overleggen.</p>				
<p>13. Alle referenties geven aan de kandidaat aan te bevelen.</p>				

Bijlage 10: Onafhankelijkheidsverklaring

Ondergetekende verklaart dat hij:

Naam

Lidmaatschapsnummer FedEC

Geboortedatum

Als onafhankelijk energieadviseur opereert en zijn advies niet laat beïnvloeden door nevenbelangen zoals winst uit verkoop van toegepaste apparatuur, energie, software of diensten. Zowel de adviseur als het bedrijf waar deze werkzaam is, verklaren geen handelsbelangen te hebben in producten en diensten die onderdeel uit maken van het advies en geen betalingen te accepteren voor toepassing van producten of diensten.

Eventueel vervolgwerk van de betreffende adviseur, zoals aanvullende studies en/of begeleiding bij de uitvoering, zal dusdanig in de rapportage zijn opgenomen dat de klant dit werk ook door derden kan laten uitvoeren. Dit betekent dat doelstelling, omvang en inhoud expliciet beschreven zullen zijn. In het advies vermelde kosten zullen niet dienen als offerte voor vervolgwerk.

Aldus getekend d.d.

Adviseur

Werkgever (indien van toepassing)